

RAZGOVOR

MINISTAR OBRANE

**MARIO
BANOŽIĆ**

"Možda nismo ni svjesni koliko je politički važno za Republiku Hrvatsku da smo prepoznati kao jedna od članica NATO saveza koja, s obzirom na broj stanovnika, ima jedan od najvećih angažmana u okviru međunarodnih misija i operacija. Stoga ćemo s ponosom, zajedno s našim narodom ove godine, koliko to okolnosti budu omogućavale, proslaviti jubilarnu 30. obljetnicu ustrojavanja Hrvatske vojske," istaknuo je ministar obrane RH Mario Banožić

NAŠ JE PRIORITET NASTAVAK JAČANJA HRVATSKE VOJSKE

Brojne aktivnosti pomoći stanovništvu u kojima su pripadnici Hrvatske vojske sudjelovali u proteklom razdoblju bile su nam povod za razgovor s ministrom obrane Mariom Banožićem. I ovaj put, kao i nebrojeno puta dosad, priпадnici Hrvatske vojske ispunili su sve svoje zadaće na najbolji mogući način i još jednom dokazali vrhunsku uvježbanost i profesionalnost. Da bi u budućnosti bili još bolji, ministar obrane u razgovoru ističe kako će se dodatno, u okvirima mogućnosti, ulagati i u bolje i kvalitetnije uvjete života i rada hrvatskog vojnika, ali i u opremanje i modernizaciju.

PRIPADNICI HRVATSKE VOJSKE MEĐU PRVIMA SU SE UKLJUČILI U SANACIJU POSLJEDICA KATASTROFALNOG POTRESA U SISAKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI. DA BI SE NA TAKAV NAČIN MOGLO REAGIRATI POTREBNA JE I JASNA CRTA ZAPOVIJEDANJA, ALI I UVJEŽBANOST I MOTIVIRANOST VOJNIKA. ŠTO SMATRATE PRESUDNIM ZA TAKVU REAKCIJU HRVATSKE VOJSKE?

Smatram da je upravo to što ste naveli presudno za pravodobnu i učinkovitu reakciju u svakoj kriznoj situaciji. Naši vojnici, dočasnici i časnici mahom su ljudi s

RAZGOVARAO
Željko Stipanović

FOTO
Josip Kopi
Filip Klen
Tomislav Brandt

velikim iskustvom i iznimno kvalitetno obučeni. Tomu svakako pridonosi činjenica kako velik broj njih ima iskustvo sudjelovanja u međunarodnim operacijama, a dio im je iskustvo iz Domovinskog rata i djelovanja u zahtjevnim i izvanrednim okolnostima. Brza reakcija Hrvatske vojske u ovoj konkretnoj situaciji rezultat je, uz navedeno iskustvo, učestalog angažmana priпадnika u odgovoru na različite vrste elementarnih nepogoda, od kojih bih svakako izdvojio potres koji je pogodio Zagreb u ožujku 2020. godine. Želim istaknuti da sam ponosan na priпадnike Hrvatske vojske jer pokazuju iznimnu prilagodljivost novonastalim situacijama i spremnost za provedbu zadaća. Zahvaljujući jasnoj crti vođenja i zapovijedanja osigurali smo pravodobnu sanaciju najkritičnijih točaka na pogodenom području čime smo omogućili nesmetan rad hitnih službi.

To bih potkrijepio i podacima. Od prvog dana potresa pa do danas pripadnici Hrvatske vojske sudjeluju na sanaciji putova i klizišta, inženjerijskim radovima za pripremu prostora za kontejnerska naselja u Petrinji i Glini, prijevozu i postavljanju kontejnera i mobilnih kućica. Dosad je sanirano 11,5 km cesta, iskopano je i deponirano otprilike 8500 kubnih metara materijala u pripremi prostora za postavljanje kontejnerskih naselja u Petrinji i Glini, postavljeno je 145 kontejnera i 52 mobilne kućice, podignuti su šatori na 10 lokacija i prevezeno je 27 šlepera humanitarne pomoći. Besposadnim zrakoplovnim sustavima Orbiter i dronovima pregledano je i snimljeno oko 200 četvornih kilometara područja gradova Siska i Petrinje te okolnih sela, a provedeno je i geosondiranje više od 35 km nasipa u Sisku i Petrinji. Mobilni timovi za civilno-vojnu suradnju obišli su 208 naselja sa zadaćama brze prosudbe stanja vitalne infrastrukture. U okviru namjenski organiziranih snaga

Od prvog dana potresa pa do danas pripadnici Hrvatske vojske sudjeluju na sanaciji putova i klizišta, inženjerijskim radovima za pripremu prostora za kontejnerska naselja u Petrinji i Glini, prijevozu i postavljanju kontejnera i mobilnih kućica. Dosad je sanirano 11,5 km cesta, iskopano je i deponirano otprilike 8500 kubnih metara materijala u pripremi prostora za postavljanje kontejnerskih naselja u Petrinji i Glini, postavljeno je 145 kontejnera i 52 mobilne kućice, podignuti su šatori na 10 lokacija i prevezeno je 27 šlepera humanitarne pomoći. Besposadnim zrakoplovnim sustavima Orbiter i dronovima pregledano je i snimljeno oko 200 četvornih kilometara područja gradova Siska i Petrinje te okolnih sela, a provedeno je i geosondiranje više od 35 km nasipa u Sisku i Petrinji

svakodnevno je angažirano oko 300 pripadnika Hrvatske vojske, a dosad je na terenu u rotaciji bilo angažirano više od 2300 pripadnika. U prva dva najkritičnija dana Hrvatska vojska stavila je na raspolaganje oko 1500 pripadnika. Uz pripadnike Hrvatske vojske dnevno je na raspolaganju 129 različitih vrsta motornih vozila, a u stalnoj su pripravnosti helikopteri Hrvatskog ratnog zrakoplovstva.

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo prvog je dana pružilo potporu angažiranjem četiriju helikoptera: dva helikoptera iz Splita prevezla su pripadnike Hrvatske gorske službe spašavanja i potražne pse, a druga dva stavljeni su u pripravnost za prijevoz pacijenata te su u večernjim satima prevezli najteže bolesnike iz vojarne u Petrinji u Zagreb. Hrvatska vojska uspješno surađuje s Hrvatskim Crvenim križem u podjeli humanitarne pomoći, a sudjeluje i kao ispomoć volonterima u podjeli humanitarne pomoći u sabirnim skladištima, provedbi terenskih izviđanja stanja i potreba lokalnog stanovništva te koordinaciji potreba sa Stožerom civilne zaštite Republike Hrvatske.

Želim istaknuti da sam ponosan na pripadnike Hrvatske vojske jer pokazuju iznimnu prilagodljivost novonastalim situacijama i spremnost za provedbu zadaća. Zahvaljujući jasnoj crti vođenja i zapovijedanja osigurali smo pravodobnu sanaciju najkritičnijih točaka na pogodjenom području čime smo omogućili nesmetan rad hitnih službi

Smatram da su nam višenamjenski borbeni avioni nužni za cjelebitost Hrvatske vojske i sigurnost hrvatskih građana. Vjerujem da ćemo unatoč teškoj gospodarskoj situaciji pronaći sredstva, nabaviti avione i da će oni biti na ponos Hrvatskoj vojsci i svim hrvatskim građanima

Naglašavam da je Hrvatska vojska u kontekstu ove prirodne katastrofe ponovno pokazala da je uvijek uz svoj narod i spremna pomoći civilnim institucijama, što je uostalom i jedna od triju temeljnih zadaća.

BROJNE SU INSTITUCIJE, ALI I POJEDINCI, STALNO ISTICALI DOPRINOS HRVATSKE VOJSKE, KAO I DODATNU SIGURNOST KOJU ONA SAMOM SVOM NAZOČNOSĆU PRUŽA SVIMA OKO SEBE. ŠTO MISLITE, ZAŠTO JE TO TAKO?

Odgovor na to pitanje zahtijeva određenu retrospektivu. Naime, Hrvatska vojska ove godine obilježava 30. obljetnicu ustrojavanja, a svi se sjećamo tog posebnog dana kad je na stadion u Kranjčevićevoj ušetao prvi postroj Žbora narodne garde i predstavio

se hrvatskom narodu. S velikim smo ponosom pratili taj događaj. Otad pa do danas, kroz sve bitke u Domovinskom ratu, od tog ponosnog početka pa do veličanstvenih pobjeda u završnim operacijama, hrvatski narod iskazivao je neizmjerno povjerenje u svoju vojsku, koje je ona iz dana u dan još više produbljivala svojom spremnošću u borbi za slobodu. U poslijeratnom razdoblju kroz pouzdano partnerstvo u okviru međunarodnih integracija, kao i angažmanom u pomoći narodu u nevolji, tijekom elementarnih nepogoda, poplava, požara pa sve do ovih snažnih potresa, neprestano je potvrđivala svoj status kao jamca sigurnosti i opstojnosti hrvatskog naroda. Narod, institucije s kojima izrazito dobro surađujemo, od lokalne do najviše razine, sustav obrazovanja, gospodarstva, sporta, zdravstva i drugi, vide predanost i rad Hrvatske vojske i cijene njezino zalaganje i značaj koji ima u okviru društva kao i u unapređenju kvalitete života. Stoga i ne čudi činjenica što ankete pokazuju da od svih državnih institucija Hrvatska vojska uživa najveće povjerenje naroda, a naša je odgovornost da to povjerenje uvijek i svugdje opravdamo.

SREDSTVA I SPOSOBNOSTI KOJE HRVATSKA VOJSKA POSJEDUJE STAVLJAJU SE U KRIZNIM SITUACIJAMA NA RASPOLAGANJE CIVILnim INSTITUCIJAMA I KAO POMOĆ STANOVNIŠTVU NA SVIM PODRUČJIMA GDJE JE TO POTREBNO, POPUT SPOSOBNOSTI POSTAVLJANJA KONTEJNERA ZA SMJEŠTAJ LJUDI, ZRAČNOG NADZORA POSJEDICA POTRESA U CILJU LAKŠE I BRŽE SANACIJE I SL. SVA SU SPOMENUTA SREDSTVA VRJEDNA, ALI ISTODOBNO I SKUPA, A NERIJETKO SE MOŽE ČUTI KAKO JE SKUPO SVE ONO ŠTO SE KUPUJE ZA PO-

Uskoro ćemo dovršiti izradu Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga, kojim stvaramo desetogodišnji plan opremanja s navedenim izvorima financiranja, odnosno kojim definiramo projekte u idućih 10 godina koje će tim dokumentom usvojiti, odnosno odobriti Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor

TREBE HRVATSKE VOJSKE I KAKO JE VOJSKA SAMO TROŠAK ZA DRŽAVU. KAKO TO KOMENTIRATE?

Države bez vojske nema. Smatram da svi oni koji daju takve i slične izjave trebaju preispitati bi li mogli funkcionirati i poslovati u nestabilnom i nesigurnom okružju. Uloga je svake vojske da bude jamac sigurnosti i suvereniteta države. Postoje određena razmišljanja kako treba više ulagati u gospodarstvo, znanost, školstvo i druge resore, što potpuno podržavam, ali ulaganje u sigurnost elementarni je čimbenik bez kojega se ne može dugoročno razvijati bilo koji dio društva. Sigurno i stabilno društvo predispozicija je i za veće investicije, razvoj znanosti ili turizam, koji Republici Hrvatskoj čini jednu od značajnijih stavki unutar BDP-a. Ministarstvo obrane i Hrvatska vojska ulažu napore da pripadajućim finansijskim i materijalno-tehničkim sredstvima raspolažu racionalno i u okviru mogućnosti. Sposobnosti i sredstva kojima raspolaže Hrvatska vojska imaju određenu vrijednost, ali sačuvani su životi neprocjenjivi.

PRIPADNICI HRVATSKE VOJSKE POMAGALI SU ŠIROM ZEMLJE U BORBI PROTIV PANDEMIJE, BILO DA SE RADило O PODIZANJU ŠATORA KRAJ BOLNICA, BILO DA SE RADило U STAVLJANJU SPORTSKЕ DVORANE ARENA U OPERATIVNU UPORABU. U ZADNJE VRIJEME GOTOVО NEMA SITUACIJE U KOJU SE NE UKLJUČUJE VOJSKA. KAKO KAO MINISTAR OBRANE GLEDATE NA TO?

Kao što je poznato, Hrvatska vojska od prvog se dana aktivno uključila u borbu protiv pandemije, i kao potpora zdravstvenom sustavu, i u okviru poštivanja svih propisanih mjera zaštite od koronavirusa. Od početka izbijanja pandemije u Hrvatskoj, od ožujka do početka studenog 2020., pripadnici Hrvatske vojske postavili su 91 šator kraj zdravstvenih ustanova i drugih civilnih institucija u Republici Hrvatskoj. U aktivnostima izgradnje ekspedicijskih kampova i podizanja šatora sudjelovalo je 347 pripadnika Bojne za opću logističku potporu Zapovjedništva za potporu.

Smatram da Hrvatska vojska, kao sastavnica sustava domovinske sigurnosti, postavljene zadaće izvršava profesionalno i da je nebrojeno puta pokazala da je uvijek spremna pomoći stanovništvu. Na početku mandata istaknuo sam kako ću kao ministar inzistirati da obuka, kao i opremanje, budu što je više moguće, uz ostale dvije temeljne zadaće, i u funkciji pomoći civilnim institucijama.

BEZ OBZIRA NA TO ŠTO JE POMOĆ STANOVNIŠTVU BITNA ZADAĆA HRVATSKE VOJSKE, IPAК JE NJEZINA PRIMARNA ZADAĆA BORBENO UVJEŽBAVANJE, BILO DA JE RIJEČ O VOJNIM VJEŽBAMA U ZEMLJI ILI INOZEMSTVU. HOĆE LI SE OPSEG VOJNIH VJEŽBI ZBOG SVIH OVIH DOGAĐAJA SMANJITI TE KAKO U TAKVIM OTEŽANIM OKOLNOSTIMA ODRŽATI BORBENU SPREMNOST NA POTREBNOJ RAZINI?

Hrvatska vojska neprestano održava borbenu spremnost. Istina da je tijekom 2020. zbog novonastalih okolnosti smanjen intenzitet vježbovnih aktivnosti,

ali zadržana je razina potrebna za učinkovito funkcioniranje sustava. Otežane okolnosti prouzročene pandemijom, uz poštivanje svih mjera koje spominjete, dodatni su izazov našim pripadnicima. Međutim, kao što sam spomenuo, Hrvatska vojska pokazala je iznimnu razinu prilagodljivosti, stoga ćemo već ove godine nastojati pojačati intenzitet obuke i vježbi. Tako je za tekuću godinu ukupno planirano oko 60 vježbi. Ovom prilikom želim istaknuti kako je povodom obilježavanja 30. obljetnice ustrojavanja Hrvatske vojske planirana provedba skupine određenih vježbi.

Vjerujem da ćemo unatoč teškoj gospodarskoj situaciji pronaći sredstva, nabaviti avione i da će oni biti na ponos Hrvatskoj vojsci i svim hrvatskim građanima.

ŠTO BI SE OD VAŽNIH DOGAĐAJA VEZNIH UZ OPREMANJE I MODERNIZACIJU HRVATSKE VOJSKE TREBALO DOGODITI OVE GODINE?

OVE GODINE OBILJEŽIT ĆE SE 30 GODINA POSTOJANJA HRVATSKE VOJSKE. IMA LI PREMA VAŠEM MIŠLJENJU VOJSKA ULOGU U DRUŠTVU KAKVU BI NAKON OVIH 30 GODINA I SVEGA ONOGA ŠTO JE NAPRAVILA MORALA IMATI?

Kao što sam istaknuo, Hrvatska vojska zahvaljujući svojoj uvježbanosti, motiviranosti i spremnosti u našem društvu uživa respektabilan ugled i povjerenje građana, i slobodno mogu reći, ne samo u Republici Hrvatskoj nego i u okviru NATO-a uživa znatan ugled i status pouzdanog partnera. Možda nismo ni svjesni koliko je politički važno za Republiku Hrvatsku da smo prepoznati kao jedna od članica koja, s obzirom na broj stanovnika, ima jedan od najvećih angažmana u okviru međunarodnih misija i operacija. Stoga ćemo s ponosom, zajedno s našim narodom ove godine, koliko to okolnosti budu omogućavale, proslaviti jubilarnu 30. obljetnicu ustrojavanja Hrvatske vojske.

U KOJOJ JE FAZI ODLUKA O ODABIRU BORBENIH AVIONA I POSTOJI LI MOGUĆNOST DA SE IZ NEKIH RAZLOGA ODGODI?

Nakon što su zaprimljene ponude četiriju država (SAD, Švedske, Francuske i Izraela), Međuresorno povjerenstvo za nabavu višenamjenskog borbenog aviona 12. prosinca 2020. službeno je dovršilo evaluaciju ponuda i predsjedniku Vlade uputilo Studiju izvedivosti. Početkom ove godine sa sadržajem Studije upoznat će se Odbor za obranu Hrvatskog sabora, nakon čega će Vlada donijeti konačnu odluku o odabiru višenamjenskog borbenog aviona. Nakon toga počet će višemjesečna faza izrade međuvladinih ugovora s vladom države čija će ponuda biti odabrana, kako bi se taj ugovor mogao sklopiti najkasnije do kraja 2021. godine.

U skladu s ukupnim konceptom zaštite snaga i razvojem sustava domovinske sigurnosti, uvođenje u operativnu uporabu višenamjenskog borbenog aviona nužna je aktivnost opremanja i modernizacije OSRH, kao potreba i opredjeljenje Republike Hrvatske za samostalnu zaštitu svojeg zračnog prostora, nacionalne sigurnosti i međunarodnog pozicioniranja i preuzetih obveza, ali ponajprije kao sredstvo obrambenog potencijala i kao mjera odvraćanja.

Svjesni smo teške ekonomске situacije ne samo u Republici Hrvatskoj nego i u cijelom svijetu zbog koronavirusa, ali i potresa koji su pogodili Zagreb i Sisačko-moslavačku županiju. No, uvjeren sam da će se pronaći optimalno rješenje.

Zbog približavanja kraja životnog vijeka postojećih MiG-ova, aktualni je postupak nabave zadnja prilika za spašavanje komponente Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i nadzora te suvereniteta nad hrvatskim nebom, što je definirano i u Ustavu. Resursi MiG-ova istječu potkraj 2024. godine. S istekom materijalnih resursa izgubili bismo određenu borbenu sposobnost i smatram kako to nije dobro. Znamo svoju povijest i na koji smo način, kojim resursima i kako skromnom opremom i naoružanjem stvorili Hrvatsku. Smatram da su nam višenamjenski borbeni avioni nužni za cjelovitost Hrvatske vojske i sigurnost hrvatskih građana.

Naš je prioritet nastavak jačanja Hrvatske vojske. Dobro obučeni, motivirani i obrazovani pripadnici prožeti domoljubljem njezina su najveća snaga i temelj daljnog razvoja. Zato ćemo, kao i dosad, fokus rada usmjeriti na ulaganje u ljudе, odnosno vojnike, dočasnike i časnike. Uz spomenuti proces nabave višenamjenskog borbenog aviona, odnosno odluke i potpisivanja ugovora za tekuću godinu, među važnijim su projektima opremanja i modernizacije svakako opremanje devet BOV-ova Patria DUOS-om UT30MK2 kao i modifikacija DUOS s ABG 40 mm, zatim nabava aviona ZLIN za potrebe Hrvatskog ratnog zrakoplovstva. Očekuje nas priprema infrastrukture te obuka pilota i tehničara za prijam Black Hawka koji je planiran za 2022. godinu te opremanje Hrvatske kopnene vojske jurišnom puškom VHS-D2. Naravno, nastavljaju se započeti projekti opremanja obalnim ophodnim brodovima, a naš je cilj modernizacija i opremanje svih triju grana Hrvatske vojske, podizanje razine obuke kao i očuvanje dosadašnjih prava koja imaju hrvatski vojnik. Uskoro ćemo dovršiti izradu Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga, kojim stvaramo desetogodišnji plan opremanja s navedenim izvorima finansiranja, odnosno kojim definiramo projekte u idućih 10 godina koje će tim dokumentom usvojiti, odnosno odobriti Vlada Republike Hrvatske i Hrvatski sabor.